

Політикум

Що таке Центри життєстійкості та як вони знімають «броню» з душі

Центри життєстійкості допомагають українцям підтримати психічне здоров'я та знизити рівень стресу й тривожності. Подробиці розповіли в партії «Слуга Народу»

По всій Україні держава відкриває Центри життєстійкості. Це - простори, як пояснюють у партії «Слуга Народу», де кожна людина безкоштовно може отримати психосоціальну допомогу: підтримати психічне здоров'я, знизити рівень стресу та тривожності, допомогти психологічно адаптуватися до нових умов життя та кризових ситуацій.

Центри життєстійкості, як говорять у політичній силі «Слуга Народу», є ініціативою Першої леді Олени Зеленської в межах її Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?». Реалізується цей проект із формування життєстійкості Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України.

Зраз в Україні, як повідомляють у партії «Слуга Народу», працюють уже щонайменше 287 Центрів життєстійкості, але їхня мережа продовжує постійно зростати. Знайти адресу та контакти Центру у своїй громаді можна на сайті Мінсоцу в розділі «Життєстійкість».

Будь-яка громада може створити в себе такий Центр. Для цього необхідно мати приміщення від 150 «квадратів» та облаштувати його відповідно до бренду, який також можна знайти на сайті міністерства.

Формування життєстійкості

У політсилі «Слуга Народу» говорять, що Центр життєстійкості - дружній, безбар'єрний простір, куди може звернутися кожен житель громади й отримати таку психосоціальну підтримку:

❖ **первинна консультація.** Кожен відвідувач Центру має змогу поспілкуватися з фахівцем: психологом або фахів-

цем соціальної роботи. Після такої консультації людині або запропонують активності, наявні в просторі, або перевіряють до потрібних служб, організацій та сервісів у громаді;

❖ **психосоціальна підтримка.** Вона, як передають у партії «Слуга Народу», включає в себе індивідуальні консультації, групові заняття, тренінги з підтримки ментального здоров'я і групи взаємопідтримки людей зі схожим досвідом;

❖ **координація волонтерських активностей.** На базі кожного Центру життєстійкості організовані волонтерські спільноти для оперативного реагування на ті запити, які виникають у громаді. Кожен відвідувач Центру має змогу долучитися до цих волонтерських ініціатив, а також - запровадити власні;

❖ **підтримка сімей.** Для батьків дітей будь-якого віку в Центрах життєстійкості проходять ряд активностей: сімейні заходи, терапевтичні заняття для дітей, сімейні консультації, а також тренінг із розвитку батьківських компетентностей.

**Партія «Слуга Народу»:
«Центри життєстійкості
створені для надання
психологічної та соціальної
підтримки громадянам
в кризових ситуаціях,
зокрема переселенцям
під час інтеграції
в нові громади та ветеранам
у процесі адаптації
до цивільного життя».**

«Зняти броню з душі»

Центри життєстійкості роблять психосоціальну підтримку доступною, людиною та зрозумілою для кожного. І в цьому на практиці переконуються самі відвідувачі Центрів, говорять у Мінсоці. Так, наприклад, ветеран, парамедик, спортсмен і учасник Паралімпіади в Парижі (2024 рік) Євгеній Корінець говорить, що після важкого поранення на фронті та ампутації ноги справжнє відновлення для нього почалося саме в Центрі життєстійкості в Житомирі.

Туди Євгеній прийшов сам. Без попереднього запису, без чіткого запиту - просто з потребою виговоритися. Його зачепила атмосфера: спокійна, тепла, дружня, адже фахівці працюють без тиску, з повагою до досвіду кожного.

Євгеній приходить до Центру не лише як ветеран, а й як лідер для інших. Він проводить мотиваційні зустрічі, ділиться власним досвідом відновлення - фізичного й емоційного. Його історія - не про біль, а про силу змінювати себе і допомагати іншим знаходити точку опори. Побратими, які приходять із ним, залишаються. Стають частиною спільноти.

Історія життєстійкості Євгенія надихає: після поранення він не лише повернувся до активного життя, а й потрапив до національної паралімпійської збірної з волейболу сидячи, виграв міжнародний турнір у Китаї та представив Україну в Парижі.

Євгеній точно знає, що відновлення - це процес. Він складний, часом болючий, але можливий, коли поряд є фахівці, простір і люди, які не бояться говорити про важке. Центр життєстійкості став для нього місцем, де можна зняти «броню з душі». І не залишився із цим досвідом наодин-

ці. Його історія - приклад того, як людина, що пройшла війну, біль, втрату і нову реальність, може знайти сили не лише встояти, а й стати підтримкою для інших. Повернути собі відчуття життя. І передати його далі.

**Олена ШУЛЯК,
голова партії
«Слуга Народу», народеп:**

Понад 70% українців, за даними опитувань, живуть у стані стресу або постійної тривожності. Зрозуміло, що це - наслідок повномасштабного російського вторгнення, який суттєво впливає на якість життя та добробут громадян. Саме тому зараз, в умовах повномасштабної війни, так важливо змінити психологічну та соціальну стійкість людей. І Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?», яку ініціювала Перша леді Олена Зеленська та в межах якої відкриваються центри життєстійкості, направлена саме на це.

Програма та Центри не лише допомагають розв'язати нагальні, поточні труднощі, а й допомагають державі й кожній окремо взятій громаді зменшити витрати на подолання проблем у майбутньому, формують єдність та взаємодію в громаді, сприяють соціальній стабільності.

Партія «Слуга Народу», наші депутати й актив у регіонах і громадах не просто підтримують всі рішення, які стосуються різносторонньої реалізації програми Першої леді на місцях, а будуть і надалі ініціювати створення Центрів життєстійкості в своїх громадах!

Міжнародна співпраця

Миколаїв отримав дев'ять нових тролейбусів з автономним ходом

9 серпня до Миколаєва прибув Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Данія в Україні Оле Егберт Мікkelсен, щоб урочисто передати місту дев'ять сучасних тролейбусів з автономним ходом до 20 км.

Техніку закуплено у співпраці з Європейським банком реконструкції та розвитку за фінансової підтримки уряду Данії. Раніше Миколаїв уже отримав дев'ять таких машин, тож загалом парк поповнився 18 новими одиницями транспорту.

«Ми хочемо, щоб місто було життєзданим, щоб сюди поверталися люди. Для цього потрібна сучасна інфраструктура - тролейбуси, трамваї. Саме тому ми підтримуємо такі проекти», - наголосив посол Данії.

Як повідомив директор КП «Миколаївелектротранс» Юрій Сметана, нові тролейбуси дозволять з 18 серпня запустити два нові маршрути у Корабельному районі. Наразі підприємство має 40 тролейбусів із автономним ходом та ще 40 - зі звичайним.

Міський голова Олександр Сенкевич подякував уряду Данії за підтримку та розвиток критичної інфраструктури навіть у вонений час.

Офіційно

«Твої руки та твоє серце - це теж зброя»:

**Військових медиків
зaproшуєть до ЗСУ з гарантією
роботи за спеціальністю**

Війна триває, і кожен день на фронті вирішує долі сотень людей. Там, де солдати ризикують життям, медики стоять поруч – рятують, стабілізують, повертають до життя. Внесок медика у захист країни не менш важливий, аніж внесок тих, хто тримає зброю. Адже без вашої допомоги неможливо зберегти життя тих, хто боронить Україну.

Як повідомляє **Миколаївський обласний ТЦК та СП**, 12 червня 2025 року набули чинності важливі зміни до Положення про проходження військової служби (відповідно до Указу Президента України №397/2025). Держава чітко гарантує: медики, фармацевти та фахівці з реабілітації не призначатимуться на

Щ Миколаївський
обласний ТЦК та СП

ТИ – МЕДИК? ТИ ПОТРІБЕН ЗСУ

Кожен врятований боєць – це крок до Перемоги. Зроби свій крок.

посади, не пов'язані з їхньою професією, а також на посади нижчого рівня кваліфікації. Це означає, що застосуєш свої знання та досвід саме там, де вони рятують життя, а не виконуватимеш неприманні тобі обов'язки. Лікарі та фармацевти отримали можливість обійтися офіцерськими посадами медичної служби та проходити підготовку

за сучасними програмами тактичної медицини.

Твої знання і навички допоможуть врятувати не одне життя — і захистити цілу країну. Ти зможеш бути поруч із тими, хто найбільше потребує допомоги, повернути їх до строю чи подасти шанс на одужання. Працюючи в команді військових медиків, ти не просто виконуєш професійний обов'язок — ти стаєш тим, хто повертає надію. Твої руки та твоє серце — це теж зброя, зброя милосердя.

Якщо ти лікар, фармацевт чи фахівець із реабілітації, твоя професія вже робить тебе незамінним для війська. Долучайся до Збройних Сил України на посадах, де твій фах — головний інструмент захисту життя.

Дізнайся більше у Територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки за місцем проживання або звернись до 1 Центру рекрутингу:

**0 800 503 696, 097 902 30 89
(WhatsApp),**

<https://lfrekruiting.com.ua>

**КОЖЕН ВРЯТОВАНИЙ БОЄЦЬ –
ЦЕ КРОК ДО ПЕРЕМОГИ.
ЗРОБИ СВІЙ КРОК.**

Стало відомо

Унікальна операція на мозку

У Миколаївській обласній клінічній лікарні вперше провели тромбектомію - хірургічне видалення тромбу з судин головного мозку. Про це повідомили в Миколаївській обласній раді.

Пациєнт надійшов із симптомами гострого інсульту - часткова паралізація тіла та порушення мовлення. Обстеження виявило великий тромб, який не піддавався медикаментозному розчиненню. Лікарі прийняли рішення про оперативне втручання.

Операція тривала близько двох годин. За словами нейрохірурга Олександра Неделєва, одразу після відновлення кровотоку пацієнт почав відновлювати рухливість ноги, руки та мовлення. Це дозволило значно зменшити наслідки інсульту й уникнути глибокої інвалідизації.

Наразі пацієнт перебуває у стабільному стані під наглядом реабілітологів. Медики наголошують: тромбектомія відкриває нові можливості для лікування інсультів у регіоні та може врятувати сотні життів.

Нова Книга пам'яті

У Миколаєві встановлено третій інтерактивний екран - електронну Книгу пам'яті загиблих захисників України в російсько-українській війні. Новий пристрій розміщений біля адміністрації Інгульського району за адресою: проспект Богоявленський, 1.

Ці Книги пам'яті містять дані про міколаївських Героїв, які віддали життя за незалежність України, починаючи з 2014 року. Дві інші електронні книги вже працюють біля ЦНАП у Корабельному та Центральному районах.

Влада міста закликає родичів та небайдужих надсилати інформацію про полеглих воїнів на електронну пошту u.veteran@mkrada.gov.ua або звертатись за адресою: вул. Адміральська, 20, кабінет 531.

Для внесення до Книги бажано надавати прізвище, ім'я, по-батькові, військове звання, дати та місця народження і загибелі, обставини смерті, інформацію про нагороди, а також біографічні дані і фотографії формату jpg або png.

Світлофори модернізують і розширять

31 вересня на перехресті вулиць Марка Кропивницького та 3-ї Слобідської у Миколаєві запрацює новий світлофор. Це рішення прийняли через погіршення аварійної ситуації в районі, де розташована школа та щільна житлова забудова, повідомив директор КП «КСМЕП» Григорій Патока.

Крім того, вже підготовлені проекти на встановлення світлофорів на перехрестях вулиць Генерала Олексія Алмазова - Білої та Соборної - Вадима Благовісного, які реалізують найближчими роками.

Підприємство також замовило схему модернізації світлофора на проспекті Космонавтів та Херсонському шосе з благоустроєм пішохідних переходів. Роботи виконуватимуть за наявності фінансування.

Цього року КП «КСМЕП» модернізувало шість світлофорів, встановило 95

нових, замінило два контролери та обладнало 31 джерелом безперебійного живлення. Вже 76 світлофорів працюють навіть під час відключення електроенергії.

«Tiligul Games-2025»

3-8 по 10 серпня в регіональному ландшафтному парку «Тілігульський» пройшли III регіональні молодіжні фізкультурно-спортивні ігри, приурочені до Дня молоді.

«Tiligul Games-2025» зібрали сотні активних учасників з усієї області. Про це повідомляє пресслужба Миколаївської ОВА.

Молодь долучилася до спортивних змагань, тренінгів, обговорень молодіжної політики, творчих мастер-класів, концертів і тематичних заходів. Відбулись змагання з рукопашу «Спас» у форматі «Лава на лаву» та чемпіонат з вітрильного спорту.

Участь у відкритті взяли Посол Данії в Україні Оле Еберг Мікельсен, керівники області, представники ЮНІСЕФ та Червоного Хреста. Начальник ОВА Віталій Кім наголосив на важливості молодіжних ініціатив та подякував організаторам.

Під час заходу посла Данії нагородили почесною відзнакою «Святий Миколай Чудотворець». Молодіжні ради презентували реалізовані проекти та плани на 2026 рік. Завершилось свято вечірньою ватрою.

ТЕЛЕГРАМ-НОВИНИ
МИКОЛАЇВЩИНА

Керівник Миколаївської обласної прокуратури Ігор Домушній представив нових керівників окружних прокуратур. Призначення відбулося за рекомендацією Ради прокурорів України та наказами Генерального прокурора. Новими очільниками стали: Григорій Зінич (Миколаїв), Віктор Цибулькін (Миколаївська округа), Костянтин Щербак (Вознесенськ) та Максим Митрофанов (Первомайськ). Представлення відбулося за участі представників правоохоронних органів та місцевої влади.

Миколаївський суднобудівний завод не зміг продати недобудований корпус рефрижераторного судна. Трираундовий аукціон із початковою вартістю понад 21,6 млн гривень не відбувся через відсутність покупців.

Судовий експерт виявив множинні наскрізні корозії та тріщини обшивки корпусу, що робить його непридатним для використання за призначенням. Відновлення такого корпусу визнали економічно недоцільним. Судно почали будувати у 1998 році для грецького холдингу Laskaridis Shipping, проте з різних обставин воно так і не було завершене.

У Миколаївській області збудували 27 модульних будинків для сімей, постраждалих від війни. Благодійний фонд «Молодь з місією» разом з Агентством відновлення у 2025 році збудували 26 модульних і один капітальний будинок у Галицинівській та Первомайській громадах. Загальна вартість - близько 350 тис. доларів. Торік збудували 38 будинків.

Будинки розташовані у дворах, що дозволяє родинам одночасно ремонтувати зруйноване житло. Декільком сім'ям передали меблі та техніку. Капітальний будинок призначений для жінки, яка втратила дім і чоловіка.

11 серпня відбулася нарада Управління південного офісу держаудитслужби в Миколаївській області, на якій проаналізували результати діяльності за перші шість місяців 2025 року. Основна увага була приділена стану виконавчої дисципліни, дотриманню антикорупційного законодавства та низці інших важливих питань.

Директор Денис Яковлев відзначив досягнення колективу, звернув увагу на наявні недоліки та окреслив пріоритетні напрями роботи на найближчий час. Особливо наголошено на нових завданнях для аудиторів у зв'язку з впровадженням ініціатив Ukraine Facility, спрямованих на відновлення інфраструктури і підтримку громад, які постраждали від війни.

У більшості регіонів України знищилися кількість нових оголошень про оренду квартир. Найсуттєвіше падіння - у Миколаївській та Сумській областях. Водночас зростання пропозицій спостерігається у Волинській (+26%) та Кіровоградській (+18%) областях, - йдеться в дослідженнях DIM.RIA.

У липні у Києві співвідношення оголошень і відгуків становило 1:9, тоді як у Миколаївській області цей показник досяг 1:57, що свідчить про високий попит на оренду при низькій пропозиції.

У Миколаєві восени висадять 310 нових дерев. Про це повідомив директор КП «Миколаївські парки» Дмитро Чучмай під час етеру 15 липня.

Зокрема, планується висадити 160 кленів гостролистих і 150 сосен кримських. Нові дерева з'являться у парку «Ліски», на береговій зоні вулиці Лазурної, на бульварній частині вулиці Пограничної та вздовж житлових будинків на тій же Лазурній. Висадка відбудеться у найсприятливіший період для збереження і розвитку зелених насаджень.

24 жовтня футбольісти та футbolistki з Миколаєва взяли участь у міжнародному футбольному таборі в Данії. Він проходив із 4 по 8 жовтня в межах проекту «Спортивна спільнота Миколаїв-Данія». Участь взяли команди СДЮСШОР «Миколаїв» U-16 та КДЮСШ «Перемога».

Програма включала тренування, матчі з місцевими клубами, культурні заходи, відвідування Копенгагена й Посольства України в Данії. На завершення табору миколаївські спортсмени отримали подарунки - комплекти футбольної форми.

лось нікого. Це сталося на Торецькуму напрямку».

Попри невимовний біль, «Вовк» знаходить сили рухатися далі: «Але життя диктує свої умови. Треба жити далі й захищати свій дім, свою Батьківщину, а також помститися ворогу за моїх побратимів».

Місія, що виходить за межі фронту

Зона відповідальності «Вовка» не обмежується лише бойовими завданнями. Він також бере на себе важку місію - спілкування з родинами загиблих та полонених. «Коли починаю розмов-

ляти з рідними своїх побратимів, завжди питают, чи є поряд з ними хтось, чи може підтримати фізично та морально. А ще запитую, чи є можливість пристисти. І вже потім повідомляю про загибель або взяття в полон. Так, це важко, але цю роботу маю виконувати я», - розповідає він про найскладнішу частину своєї служби.

«Вовк» є кавалером багатьох нагород, серед яких орден «За мужність» III ступеня та нагрудний знак «За зразкову службу». На таких як він - незламних та відданих своєї землі та тримається наша лінія фронту.

Ірина ВОРОНЦОВА.

Гаряча лінія

Особливості соціального захисту населення під час воєнного стану

Повномасштабна війна, яка триває вже четвертий рік, внесла значні зміни у роботу державних підрозділів соціального захисту населення та збільшила навантаження на них. З'явилися нові послуги, нові види допомоги, нові категорії громадян, які їх потребують.

Редакція газети «Південна правда» разом з Департаментом соціального захисту населення Миколаївської ОВА провели «гарячу лінію» телефонного зв'язку з жителями Миколаївщини.

На запитання читачів газети та журналіста редакції відповідала директорка Департаменту Оксана Єльчієва.

Ми з дітьми нещодавно евакуювались до Миколаєва з Донеччини. Хотіли б отримати консультацію, на яку можемо розраховувати як ВПО, і як її оформити, - перше запитання від нашої читачки Наталії. Analogічні запитання надійшли ще від кількох людей.

- Щоб розпочати оформлення документів для отримання допомоги, вам потрібно звернутися до найближчого відділу соціального захисту населення у вашій новій громаді або до ЦНАПу. Багато послуг зараз можна оформити і онлайн через портал «Дія» або сайт Міністерства соціальної політики сім'ї та єдності України www.msp.gov.ua. Там ви знайдете покрокові інструкції, які допоможуть швидко подати заяву.

Якщо виникнуть питання або потрібна допомога з оформленням документів - звертайтеся на «гарячу лінію» департаменту соціального захисту (098) 031-31-41, де вам допоможуть з консультацією.

Звертаємо увагу, що з 1 липня 2025 року функції призначення і виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщеним осіб здійснюються органами Пенсійного фонду України. Для вирішення питання щодо призначення допомоги на проживання Ви можете звернутися до найближчого сервісного центру Пенсійного фонду України.

Станом на 1 липня 2025 року у Миколаївській області обліковано 174 938 внутрішньо переміщених осіб, з них 46 079 - діти. Цей облік ведеться з початку повномасштабного вторгнення - з 24 лютого 2022 року.

Статус ВПО (внутрішньо переміщеної особи) відкриває доступ до спеціальних програм підтримки. Отже, нині для внутрішньо переміщених осіб, зокрема, доступне таке:

Допомога на проживання внутрішньо переміщеним особам - щомісячна виплата для внутрішньо переміщених осіб, яка допомагає покрити базові потреби (житло, харчування, одяг).

Соціальні виплати на дітей - допомога сім'ям з дітьми, включно з виплатами на дітей дошкільного та шкільного віку, а також додаткові надбавки, якщо дитина має інвалідність.

Пільги та компенсації - наприклад, на оплату житлово-комунікаційних послуг, проїзд у громадському транспорті, медичне забезпечення.

Допомога для осіб з інвалідністю та пенсіонерів - спеціальні соціальні послуги, доплати та підтримка.

У червні 2025 року фінансову підтримку з державного бюджету нара-

ховано 32616 особам з числа внутрішньо переміщених осіб на загальну суму 116,4 млн грн. З початку 2025 року фінансову підтримку внутрішньо переміщеним осібм було надано на загальну суму більше 7 млрд грн.

Крім того, ВПО пропонуються психологічна підтримка та соціальні послуги - консультації, кризова допомога, підтримка сім'ї, які постраждали від війни. А також допомога щодо працевлаштування та навчання - програми підтримки, щоб допомогти знайти роботу або пройти перенавчання.

Як допомагаєте переселенцям з житлом?

У громадах області створено житловий фонд соціального призначення, який вже налічує близько 100 об'єктів комунальної власності. Функціонує 5 місця компактного проживання, в яких мешкає 315 ВПО.

Крім того, 334 ВПО похилого віку та осіб з інвалідністю проживають у стаціонарних закладах соціального захисту. 158 з них - з Херсонської області.

Також підготовлено проектно-кошторисну документацію для будівництва багатоквартирного житлового комплексу для внутрішньо переміщених осіб (26 житлових корпусів загальною площею 103 тис. кв. м. Це 1703 квартири для понад 6300 мешканців). Орієнтовна вартість проекту 3,3 млрд грн. Наразі ми активно шукаємо інвесторів для його реалізації.

Чи забезпечуються житлом діти-сироти з-поміж ВПО?

- Так, є такі приклади. Зокрема, у місті Первомайськ функціонує дитячий будинок сімейного типу, де виховуються 8 дітей-сиріт з Херсонської області. У 2024 році за кошти державної субвенції родині придбано будинок.

Яка соціально-психологічна підтримка надається ВПО?

- Для надання такої допомоги у центрах соціальних служб області працюють 20 психологів. За підтримки ПРООН функціонує обласна мобільна служба екстреної допомоги. В області діє 37 спеціалізованих сервісів для осіб, які постраждали від насильства, у тому числі для ВПО.

Також працюють 7 центрів життєстійкості та 5 центрів соціальної адаптації. Станом на 1 липня 2025 року статус дитини, яка постраждала від воєнних дій, отримали 159 дітей із числа ВПО.

Скорі розпочнуться новий навчальний рік. Що пропонується дітям з родин ВПО?

- У закладах загальної середньої освіти області оформлено 4898 учнів із родинами внутрішньо переміщених осіб.

ли інвалідність внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння у повоєнний період.

Такий статус передбачає додаткові пільги. Зокрема, безоплатне медичне обслуговування, позачергове за безпечення протезами та ортопедичними виробами, можливість отримання разової грошової

Особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю до 18 років, яким встановлено інвалідність унаслідок одержаних на території України ушкоджень здоров'я, спричинених вибухонебезпечними предметами, за рахунок коштів державного бюджету забезпечуються виплати компенсації за програмою «Соціальний захист осіб з інвалідністю».

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.09.2021 №1020 «Деякі питання призначення і виплати одноразової компенсації та щорічної допомоги, передбачених Законом України «Про протимінну діяльність в Україні» затверджено порядок надання одноразової компенсації особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю, постраждалими внаслідок дії вибухонебезпечних предметів.

До 280 дитячих садків, які мають змогу працювати, зараховано 1671 дитину із родин внутрішньо переміщених осіб.

У закладах вищої освіти навчаться 1238 студентів з числа ВПО, у закладах фахової передвищої освіти - 497 студентів, у закладах професійної (професійно-технічної) освіти - 408 учнів.

У закладах освіти всіх рівнів для дітей-переселенців забезпечується безкоштовне харчування.

Студентам-переселенцям надається право на соціальну стипендію, пільгове або безкоштовне проживання в гуртожитках.

Які пільги передбачені чинним законодавством для людей, що мають статус «особа з інвалідністю внаслідок війни»? Які суми компенсації передбачено в 2025 році? - запитує Олена Дмитрівна з Очакова

- Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22.10.1993р. № 3551-XII13 передбачено надання спеціального статусу «особа з інвалідністю внаслідок війни» людям, які отрима-

ОДНОРАЗОВА КОМПЕНСАЦІЯ:

- ❖ особи з інвалідністю 1 групи - 11805 грн;
- ❖ особи з інвалідністю 2 групи - 9444 грн;
- ❖ особи з інвалідністю 3 групи - 7083 грн;
- ❖ діти з інвалідністю підгрупи А до 18 років - 11805 грн;
- ❖ діти з інвалідністю до 18 років - 9444 грн.

Як скористатися послугою Служби перевезення осіб з інвалідністю?

- запитання від Ігоря Клименка з Миколаєва.

МОВОЮ СТАТИСТИКИ

Державна допомога малозахищеним верствам населення

У Миколаївській області станом на 1 липня 2025 року державну допомогу отримало 44860 осіб на суму 852,2 млн грн., з них:

- ❖ державну допомогу сім'ям з дітьми отримало 17082 особи на суму 186,8 млн грн;
- ❖ державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям - 8577 осіб на 287,6 млн грн.;
- ❖ державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю - 12878 осіб на 272,7 млн грн., серед них 8 одержувачі, які отримують допомогу на дитину з інвалідністю внаслідок вибухонебезпечних предметів;
- ❖ тимчасову допомогу на дітей, батьки яких ухиляються від сплати аліментів - 341 особа на суму 7,2 млн грн.;
- ❖ щомісячну грошову допомогу особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії закладу охорони здоров'я потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею - 1432 особи на 27,0 млн грн.

❖ допомогу на дітей, які виховуються в багатодітних сім'ях - 4540 осіб на суму 70,3 млн грн.

❖ відшкодування вартості послуги з догляду за дитиною «муніципальна няня» - 10 осіб на 476,1 тис. грн.

У Миколаївській області є 42 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховується 282 дитини, та 100 прийомних сімей, в яких виховується 175 дітей.

З початку 2025 року виплачено державну соціальну допомогу на дітей-сиріт та дітей, позбавленіх батьківського піклування, грошової забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроши ходять за дитиною» на загальну суму 29,5 млн. грн.

Також в Миколаївській області функціонує 16 патронатних родин, в яких виховується 38 дітей. З початку року таким родинам виплачено 6,4 млн. грн.

З початку 2025 року у пологових будинках 761 родині було видано одноразову натуральну допомогу «пакунок малюка» та 1372 одержувача звернулось за грошовою компенсацією. Розмір компенсації становить 7689,00 грн.

номистецтво; нова Я; шейпінг; цифрові технології; мистецько-освітній простір; колежанка; мистецтвознавство; хочу жити в якісному світі та інші.

Заняття безкоштовні, проводяться фахівцями територіальних центрів надання соціальних послуг, викладачами-волонтерами, людьми старшого віку, які обізнані з темою програми та мають відповідну освіту та досвід представниками державних та громадських організацій.

- Чув про соціальну послугу «Гроші ходять за людиною». В чому її суть і хто може нео скористуватись? - запитує Олександр Петрович з Братського.

- Уточню, «гроші ходять за людиною» це не послуга, а новий принцип, за яким внутрішньо переміщеним особам похилого віку та особам з інвалідністю надаються послуги стаціонарного догляду і підтриманого проживання. Людина сама обирає, де отримати послугу - державну, комунальну чи приватну організацію (за умови, що та має відповідну ліцензію). Орган соціального захисту оплачує послугу напряму обраному надавачеві - тобто «гроші йдуть» саме туди, де людині реально надають допомогу.

Завдяки новому підходу люди зможе отримати соціальні послуги навіть у разі вимушеного перебіду, незалежно від її місця перебування. Держава бере на себе фінансування цих послуг і в такий спосіб забезпечує доступ до якісної допомоги.

«Принцип «гроші ходять за людиною» - це значна допомога та кож для громад, що надає можливість зняти фінансове навантаження при організації надання соціальних послуг мешканцям громади.

Як приклад, з березня 2025 року в Софіївській сільській територіальній громаді забезпечено реалізацію експериментального проекту з організації надання внутрішньо переміщеним особам похилого віку, особам з інвалідністю соціальної послуги стаціонарного догляду за принципом «гроші ходять за людиною».

- Яка підтримка надається «Мобільними соціальними службами»? - запитує Ольга з Доманівки.

- Послуги надаються мобільними командами комунальних закладів для одиноких осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, сімей у складних життєвих обставинах, до складу яких входять психолог, соціальні робітники, робітник з комплексного обслуговування будівель, в разі необхідності заполучаються медик, перукар.

Також надаються послуги соціально-психологічної допомоги, допомога щодо ведення домашнього господарства та обслуговування житлового приміщення, в тому числі косиння трави, рубання дров, дрібний ремонт.

В межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Уряду Канади закуплено, обладнано та передано до Миколаївської області 5 автомобілів для надання соціальних послуг особам похилого віку.

Протягом 2025 року Мобільні соціальні служби надали більше 2 тисяч послуг для 1600 домогосподарств.

На останок нагадаємо актуальні контакти департаменту соціального захисту населення, за якими можна звертатись:

**0512563080,
0980313141.**

Руслан ПІДГОРНИЙ.

Вітаємо!

Володимир Панич. Мудрість, стійкість, служіння громаді

Про Володимира Михайловича Панича та очолювану ним Коблевську територіальну громаду «Південна правда» розповідала неодноразово. За плечима талановитого керівника досвід роботи у сільському господарстві, правоохоронних органах. У 2004 році його було обрано на посаду сільського голови Коблевого, а після адмінреформи - керівника територіальної громади, яка охоплює більш як десяток сіл, і вже традиційно є однією з найкращих в Миколаївській області.

Нещодавно, 7 серпня, Володимир Панич відзначив свої 65-річний ювілей.

Отже, щиро вітаємо Вас, Володимира Михайловичу, із славетною віхою в житті. Це не просто дата - адже вона символізує Ваш багатий досвід, мудрість і невтомну працю на благо людей.

Сьогодні, у важкий воєнний час, Ви залишаєтесь справжнім прикладом стійкості, мужності та віданості своїй громаді. Під Вашим керівництвом Коблевська територіальна громада тримається, розвивається і допомагає іншим, хто цього потребує. Ви даруєте людям віру, впевненість і надію, що попри всі виклики, майбутнє буде світлим і мирним.

Нехай Господь оберігає Вас і Вашу родину, нехай здоров'я буде міцним, а натхнення - невичерпним.

Бажаємо миру, злагоди, здоров'я, добробуту та вічних сердець навколо! Ми впевнені, що Ваші мудрі рішення і надалі допомагатимуть громаді впевнено крокувати до відбудови та процвітання.

Многа літа Вам, Володимира Михайловичу, і мирного неба над Коблевчиною!

**З повагою та найкращими побажаннями,
колектив редакції «Південної правди».**

Анонс

Ми це зробили!

«Південна правда» відновила вихід спецвипусків для постраждалих від війни та деокупованих громад Миколаївщини

«Південна правда» поновлює вихід спецвипусків газети для постраждалих від війни та деокупованих громад Миколаївщини. Після піврічної перерви, що була зумовлена незалежними від редакції причинами, нам вдалося зніву перемогти у загальнонаціональному конкурсі та розширити асортимент нашої друкованої продукції щомісячним виданням, яке розповідається безкоштовно 20 000 екземплярів.

На сторінках спецвипуску «Південної правди» читає, зокрема, отримає інформацію про програми державної підтримки населення, можливості отримання гуманітарної допомоги, програми відновлення та реінтеграції, збереження психічного здоров'я та надан-

ня психологічної допомоги постраждалим внаслідок збройної агресії РФ проти України, про необхідні дії у випадку, коли громадяні стикаються із кібершахрайством та багато іншого корисного контенту.

Спецвипуск видається за підтримки Міністерства культури та стратегічних комунікацій України та Центру захисту ін-

формаційного простору України.

**На фото:
головний редактор «Південної правди» Вадим
Раскопов (справа)
та заступник
головного редактора
Руслан Підгорний.
Перший випуск
віддруковано!**

Наша спадщина «Блакитний щит»

У Миколаєві на будівлі обсерваторії 1827 року, яка є пам'яткою архітектури національного значення, встановили міжнародний символ охорони культурної спадщини.

Знак «блакитний щит» означає, що об'єкт перебуває під захистом у разі збройного конфлікту. Про це повідо-

мив Відділ охорони культурної спадщини міста.

Миколаївська обсерваторія є унікальним науковим і культурним об'єктом. У 2007 році

її включили до попереднього списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а у 2023-му вона увійшла до Міжнародного списку культурних цінностей, які перебувають під посиленним захистом.

Під час встановлення щита також здійснили технічний огляд пам'ятки. Фахівці зазначають, що будівля потребує термінових реставраційних робіт. Статус об'єкта має сприяти залученню уваги до його збереження й відновлення.

Новини культури

Маємо свій «КОД»

10 серпня у Миколаєві відбувся фестиваль-ярмарок «Синьоока перлина Миколаївщини», присвячений таврійському розпису - унікальному культурному надбанню півдня України. Захід об'єднав майстрів, митців і шанувальників народного мистецтва.

У програмі фестивалю були презентація перевиданої книги про таврійський розпис, виставка творчих робіт, серія майстер-класів і ярмарок сувенірів. Учасники мали змогу не лише спостерігати за процесом створення візерунків, а й долучитися до розпису керамічних виробів. Про це повідомляє Миколаївська міська рада.

Особливим моментом стала офіційна частина, під час якої організатори попросили всіх присутніх помолитися за Кінбурнську косу - єдину окуповану територію Миколаївської області.

Захід відбувся за підтримки ГО «ЦНОД «Південь», Агенції розвитку Миколаєва та інших партнерів. Організатори наголосили: «Таврійський розпис - це «код Півдня», який варто берегти та передавати наступним поколінням».

ПОНЕДІЛОК, 18 СЕРПНЯ

ІНТЕР+
5.30, 6.00 Правда життя
6.35, 6.45 Корисні поради 3
6.50 Символи
7.00, 14.50, 22.55 Школа Комаровського
7.30, 15.20, 23.20 Корисні поради
7.55, 15.20, 23.35 Останній день диктора
8.10, 8.55, 9.40, 16.15, 17.00, 17.45, 0.10, 0.55, 1.10 Реджек
10.30, 18.35 Ток-шоу «Стосується кожного»
12.00, 20.05 Життя на межі
12.50, 20.50 Тасмниці світу
14.05, 22.05 Склади спріві

1+1 УКРАЇНА

6.30 Снайдон з «1+1»
10.30 Одумання наспіл
12.00, 12.55, 13.50 Тіс «Моя улюблена Страна»

7.00, 7.30 Ультиматум
7.00, 8.00 Телемагазин
8.30 Тіс «Копі мідома. Нова історія»
18.00 Тіс «Альфа»
22.00 Слідство ведуть екстрасенси

ЕНТЕР-ФІЛЬМ

6.00 Спеціальні репортажі
6.30 Квадратний метр
8.00, 0.00 Зоряні долі

8.30, 12.55, 16.25, 23.00 Тасмниці світу
9.00 Корисні поради

10.00, 15.25 Відмінний проект
11.00, 14.30 Шість соток

11.55, 17.30, 0.30 Гравда життя
13.55 Садові поради

18.00 Скетчі

19.00 Тіс «Мафіоза»

1.00 Дачний проект

5-Й КАНАЛ

5.15 Гра доді
6.30, 0.05/7 Тіс «Сладкоємci Дель Монте»

8.00, 23.00 Час новин. Підсумки дня

9.00 Хвилина мовчання

9.01, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,

15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00,

21.00 Час новин

9.30, 10.10, 11.10, 12.35, 13.20, 14.10,

15.30, 16.10, 17.20, 18.20, 19.35

Без кватрата 3

11.00, 11.30, 17.00, 17.30, 23.00, 23.30

Тіс «СуперКопі 3»

12.00, 18.00, 0.00 Північний check-in

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00,

15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00,

21.00 Час новин

8.30, 14.00, 14.30, 20.00, 20.30,

2.00, 2.30/7 Тіс «Дефектни 2»

9.00, 9.30, 15.00, 15.30, 21.00, 21.30 Тіс

«Швидка 3»

10.00, 10.30, 16.00, 16.30, 22.00, 22.30

Без кватрата 3

12.00, 18.00, 0.00 Північний check-in

FILM.UA. ДРАМА

6.00, 6.45, 7.35, 8.20, 16.25, 17.10, 18.00

Пощта

9.10, 10.00, 10.45, 18.50, 19.40, 20.30

Нити долі

11.35, 12.25, 13.15, 21.25, 22.05,

23.45 Гречанка

14.00, 14.50, 15.35, 3.45 Страх в

твоєму дому

0.30 Хіф

СВІТЛО (ЕПОХА)

6.00 Успіл зірки. Тренусома

6.10 Успіл зірки. Хобі

6.20 Двохкласні хроніки

7.10, 7.35, 8.05, 8.30, 9.00, 17.55, 18.25,

18.50, 19.15 Тіс «Швидка»

9.30, 10.20, 11.05 Тіс «Поліція Гавайів»

11.50, 12.40, 20.30, 21.20 Тіс «Черговий лікар»

13.30, 23.00 Містичні історії з Киселем

14.25, 22.10 Містичні історії з Цимбалюком

15.20, 23.55 Містичні історії з Попенком

15.10, 12.40, 20.40, 21.35 Тіс «Черговий лікар»

18.00, 18.30/2 Тіс «Сіоренкі – Сіоренкі»

20.10 Хто зверху? 11

0.00 Звернення Президента України

20.00 Аферисти в стіках

24.00 Світло (ЕПОХА)

3.25, 10.15, 13.5 Тіс «Історія одного злочину»

7.50 Містити як злочинець

7.10, 7.30, 13.00, 13.30, 19.00, 19.30,

1.00, 1.30 Отак мастак 3

8.00, 8.30, 14.00, 14.30, 20.00, 20.30,

2.00, 2.30/7 Тіс «Дефектни 2»

9.00, 9.30, 15.00, 15.30, 21.00, 21.30 Тіс

«Швидка 3»

10.00, 10.30, 16.00, 16.30, 22.00, 22.30

Без кватрата 3

12.00, 18.00, 0.00 Північний check-in

FILM.UA. ДРАМА

9.10, 10.00, 10.45, 18.50, 19.40, 20.30

Нити долі

12.55, 14.30, 16.10, 18.20, 22.00, 0.10

0.15 Хіф

21.45 Стільник

22.45 BBC News Україна

1.30, 2.30/Д

НОВИЙ КАНАЛ

5.20 Тіс «Мерлін»

7.00 Тіс «Зіз язок»

9.20 Хто зверху?

13.20, 15.18, 20.00, 21.50, 0.10 Хіф

0.00 Звернення Президента України

1.40 Матильда

1.45 Аферисти в стіях

2.00 Рандеву

2.15 Кто з Мірошниченою?

2.20 BBC News Україна

2.30 Сіоренкі – Сіоренкі

2.45 Рандеву

2.50 Новий Канал

2.55, 10.15, 13.5 Тіс «Історія одного злочину»

3.00 Сіоренкі – Сіоренкі

3.25, 10.15, 13.5 Тіс «Історія одного злочину»

3.50 Сіоренкі – Сіоренкі

3.75, 10.15, 13.5 Тіс «Історія одного злочину»

4.00 Сіоренкі – Сіоренкі

4.25 Сіоренкі – Сіоренкі

4.50 Сіоренкі – Сіоренкі

4.75 Сіоренкі – Сіоренкі

5.00 Сіоренкі – Сіоренкі

5.25 Сіоренкі – Сіоренкі

5.50 Сіоренкі – Сіоренкі

5.75 Сіоренкі – Сіоренкі

6.00 Сіоренкі – Сіоренкі

6.25 Сіоренкі – Сіоренкі

6.50 Сіоренкі – Сіоренкі

6.75 Сіоренкі – Сіоренкі

7.00 Сіоренкі – Сіоренкі

7.25 Сіоренкі – Сіоренкі

7.50 Сіоренкі – Сіоренкі

7.75 Сіоренкі – Сіоренкі

8.00 Сіоренкі – Сіоренкі

8.25 Сіоренкі – Сіоренкі

8.50 Сіоренкі – Сіоренкі

8.75 Сіоренкі – Сіоренкі

9.00 Сіоренкі – Сіоренкі

9.25 Сіоренкі – Сіоренкі

9.50 Сіоренкі – Сіоренкі

9.75 Сіоренкі – Сіоренкі

10.00 Сіоренкі – Сіоренкі

10.25 Сіоренкі – Сіоренкі

10.50 Сіоренкі – Сіоренкі

10.75 Сіоренкі – Сіоренкі

11.00 Сіоренкі – Сіоренкі

Виставка

«Різnobарвний космос» у петриківському розписі Оксани Криворучко

Яскраві та життєрадісні композиції петриківського розпису завжди викликають напочуд світлі, теплі та радісні почуття. Вигадливі композиції з квітів та листя, ягід та плодів, дивовижних птахів, виконані у техніці петриківського розпису - це окремий світ, різnobарвний космос, в який хочеться заглибитись і якомога довше утримувати враження від нього.

Минулої п'ятниці, 8 серпня, у Центральній міській бібліотеці ім. М. Л. Кропивницького міколаївці познайомилися з художнім світом майстрині петриківського розпису Оксани Криворучко. У Миколаєві відкрилася перша персональна виставка художниці - «Різnobарвний космос».

Невіпадково виставка присвячена Дню незалежності України, адже петриківський розпис є унікальним явищем і надбанням нашої української культури. Недарма петриківський розпис - український вид декоративно-орнаментального малярства, що походить з села Петриківка на Дніпропетровщині, визнано не лише мистецтвом, а й частиною нематеріальної культурної спадщини людства ЮНЕСКО.

Оксана Криворучко народилася і живе у Києві, але її прізвище добре відоме міколаївцям по її талановитій родині. Свекор Оксани - відомий міколаївський художник Борис Криворучко. Його син Андрій Криворучко - музикант, директор музичної школи, учасник багатьох музичних програм. Саме Андрій Борисович навесні цього року запропонував до Міжнародного дня сім'ї провести сімейний захід - показати живопис його батька Бориса Трохимовича і петриківський розпис, який робить Оксана Криворучко, дружина його брата, а також музичну творчість власної сім'ї - Андрія, Софії і Поліни Криворучків та Анастасії Драго. Так, у травні у Центральній бібліотеці імені М. Л. Кропивницького відбувся Family Fest сім'ї Криворучко, де були представлені кілька робіт пані Оксани.

- Коли ми формували композицію для Family Fest, я зразу побачила, що роботи з петриківським розписом Оксани Криворучко настільки самодостатні, настільки яскраві, що вони варти того, щоб їх показувати окремо. Ми запропонували пані Оксані, і вона погодилася, зробити в серпні її персональну виставку і присвятити її важливому святу - Дню незалежності України, яка сьогодні так тяжко свою незалежність відстоює. «Різnobарвний космос» - це перша персональна виставка людини, в творчість якої закохується з першого погляду. Працівники бібліотеки і всі, хто сьогодні роздивляється її роботи, висловлюють своє шире захоплення, бо картини справді яскраві, цікаві, безумовно талановиті, - сказала директорка бібліотеки Інга Хоржевська.

- Петриківський розпис - це дійсно різnobарвний космос, я вважаю, його найбагатшим і самим складним серед усіх розписів, які я знаю, - розповідає Оксана Криворучко. - у ньому вражаюче різноманіття елементів та способів зображення квітів, пташок, рослин. Інструментів у створенні петриківки безліч. Іноді інструментом служать пальці майстра. Пальчиком можна намалювати квіточку, листочек, пір'ячко у пташки. Крім звичайного пензликі, дуже важливим інструментом у петриківці є «кошачка» - пензлик, зроблений з невеликого пучка котячої шерсті, який використовується для створення характерних тонких ліній та деталей. Також використовуються рогозина - рослина рогіз, яка росте при водоймах, восени її зрізуєть, вона висихає, робиться твердою, її обрізають під кутом 45 градусів, мачають у фарбу і мають. Також інструментами є піпетка, соска, вушні палички, навіть використовують зубочистки - ними робляться дряпинки по листочках, квіточках.

На виставці «Різnobарвний космос» представлені 24 написані гуашшю та акрилом роботи і 13 дерев'яних, виконаних у стилі петриківського розпису. Розмалювати можна що завгодно - дошки, лопатки, ложечки, сільничики, скриньки, заколки, браслети.

Цікаво, що майстриня почала займатися петриківським розписом вже після початку повномасштабної війни. Петриківське училище вона закінчувала під час війни. Хоча у петриківському розписі закохалася ще у дитинстві.

- Я малювала з малечкою. Мій батько - художник-самоучка малював аквареллю, маслом. В школу нам з сестрою робив афіші, привітання вчителів, оформлював стінні газети. І я була «хвостиком» у тата. Ходила за ним всюди. І коли він малював, любила стояти поряд, дивитися, як він все робить, запах фарб був для мене якимсь чарівним! Так я і сама почала малювати. Спочатку листівки на свята перемальовувала. Батьки віддали мене в художній гурток, куди я ходила в школіні роки і де, безумовно, заклали якісь азі техніки малювання. Малювала в основному улюблені квіти. Батько водив мене по музеях з народним розписом. І ще тоді я просто закохалася в квіти петриківського розпису. Малювала для себе, пізніше дітям в школу, я колись мій батько мені.

А потім почалася війна... Не знаю, що вплинуло. Стрес, напевно, якийсь. Треба було на щось переключитися, відвілітися. Одного разу я сіла малювати, донька підходить: «Мамо, слухай, це красно! Чому ти не показуєш ні кому? Подивись, скільки людей виставляють свої роботи в інтернеті?». Я вирішила ризикнути, виставила, людям сподобалося. Я була підписана на всі групи з петриківського розпису. З початком війни переглядала всі майстер-класи, які є у Фейсбуці та на YouTube. Почала малювати гуашшю, потім акрилом. Випадкова знайома з соцмереж розповіла, що записалася на навчання в петриківське училище і запропонувала мені присяднати. Я була так рада, що ж училище звідки й почалася Петриківка! Навчання проходило онлайн, уроки вела майстриня з Петриківки, яка, побачив мої малюнки, ще тоді сказала - «Ви можете вже замовлення примати». Були лекції, уроки, залики, екзамени, практика - все, як слід. Я дізналася про

погляд на розпис самої петриківських майстринь, про всі тонкощі цієї професії. І в 2024 році я зачінила петриківське професійно-технічне училище № 79 і отримала свідоцтво про те, що я - художник розмалювання по дереву, - розповідає Оксана Криворучко.

Майстриня признається, що картини пишуться по різному: «Буває, народжується емоція, і я починаю думати, як її перенести на полотно, якою квіткою передати цю емоцію, в яких кольорах. Буває, роблю декілька ескізів, а потім з них складаю повністю роботу. Іноді одна маленька деталь - якийсь листочок, травичка, стає початком великої композиції».

Безумовно, робота над петриківським розписом захоплює, від неї важко відрватися. Пані Оксана признається, що вже не одна кастроуля з кашою згоріла на плиті. А ще - реалії нашого воєнного часу...

- Я влаштувала собі майстерню на лоджії, там у мене невеличкий стіл, фарби, пензлики. Там я зачиняюся і сиджу працюю. Але бувають моменти, коли лунає повітряна трилогія, а лоджія вся зі скла. Шахед тарахтить, а в тебе фарб розведені... Я в основному акрилом працюю, він швидко сохне. От і думаєш, що робити - бігти в коридор між двох стін чи домальовувати? Зрозуміла, головне - встигти поміти пензлик, щоб не засохла на ньому фарба. Інакше - пропав пензлик. Це наше життя, і ми пристосовуємося до всього, - каже художниця.

Пані Оксана дякує свекру Борису Криворучко, який, як художник, оцінив її роботи, побачив в ній творчий потенціал та підтримує талановиту художницю. Саме Борис Трохимович запросив пані Оксану на Family Fest, з чого й почалася її виставкова творчість.

Але перша персональна виставка, тобто особиста виставкова діяльність Оксани Криворучко, почалася з Миколаєва, що, безумовно, приємно для нас. Учасники відкриття мали змогу не лише зануритися в яскравий світ барвистих полотен, а й насолодитися живою музикою у виконанні відомих міколаївських музикантів - Володимира Василенка та Андрія Криворучка. Наприкінці творчої зустрічі Оксана Криворучко поділилася своїми мріями.

- Моя найголовніша мрія - закінчення війни і мир в Україні. Я також мрію, що після війни я пойду в село Петриківка, щоб трохи пожити там, поспілкуватися з майстрами, подихати тим повітрям і надихнутися на нові картини.

Виставка «Різnobарвний космос» триває до початку вересня, тож всі бажаючі можуть відвідати її і поринути у чарівний світ петриківського розпису.

Марина ОСТРОВСЬКА.
Фото автора.

Ваше здоров'я

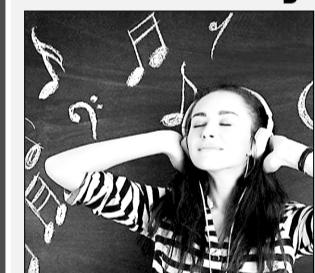
Суперфуд для серця

Цвітну капусту лікарі назвали одним із найкорисніших овочів для серця. Вона містить цілий комплекс необхідних речовин - вітаміни С, К, В6, фолати, калій і магній, які сприяють зміцненню серцево-судинної системи та підтримці нормального артеріального тиску.

Особливу цінність має сульфофафан - природна сполука, що покращує еластичність судин і знижує ризик розвитку гіпертонії та атеросклерозу. Завдяки високому вмісту клітковини та антиоксидантів овоч позитивно впливає на травлення, зменшує запальні процеси та підтримує здоров'я кишківника.

Окрім того, цвітна капуста корисна для мозку та печінки - в ній міститься холін, який покращує пам'ять і концентрацію. Завдяки низькій калорійності та здатності надовго зберігати відчуття систості, вона ідеально підходить для тих, хто контролює свою вагу.

Музика - природний захист мозку

Науковці з Інституту психології Академії наук Китаю довели: регулярні заняття музикою допомагають уповільнити старіння мозку. Гра на інструментах або спів позитивно впливають на пам'ять, увагу та мислення, а також зберігають розумову активність у літньому віці.

У дослідженні порівнювали стан мозку літніх людей із музичним досвідом і молодих учасників, які ніколи не займались музикою. Виявiloся, що у музикантів старшого віку когнітивні здібності зберігаються на високому рівні, а вікові зміни мінімальні.

Музика стимулює розвиток лобових і тім'яних зон мозку, що відповідають за аналіз, планування та обробку інформації. При цьому користь від заняття можлива навіть у зрілом віці - мозок здатен формувати нові нейронні зв'язки протягом усього життя.

Окрім цього, музика знижує рівень стресу, покращує емоційний стан та активізує роботу обох півкуль мозку, що допомагає знизити ризик деменції та підтримувати ясність розуму.

Події та кримінал

Моральна шкода від війни

Березнегуватський районний суд розпочав розгляд позову проти країни-агресора. Позивач - місцевий житель, син чоловіка, який загинув внаслідок російських артилерійських обстрілів у селі Біла Криниця. Цей позов - одна з перших спроб українських громадян стягнути компенсацію з держави-агресора за завдані під час війни збитки.

З матеріалами справи, батько позивача загинув під час

артилерійського обстрілу, що розслідується як порушення законів і звичаїв війни. Позивач стверджує, що втрата близької людини завдала йому значної моральної шкоди, тому подав позов до російського Міністерства юстиції. Він вимагає відшкодування моральної шкоди в розмірі 15 мільйонів гривень.

Суд відкрив провадження та призначив підготовче засідання на 5 вересня 2025 року. Також суд витребував документи, які підтверджують родинні зв'язки між позивачем і загиблим.

Хотів «проскочити» за кордон

На пункті пропуску «Паланка-Маяки-Удобне» прикордонники затримали 44-річного чоловіка з Миколаївської області.

Порушник намагався незаконно вийти до Молдови, видаючи себе за військового, ніби то відрядженого у відпустку за кордон. Про це повідомляє Державна прикордонна служба України.

Чоловік придбав підроблені документи - військовий квиток, витяг з наказу про надання ві-

пустки та відпливний квиток - за 12 тисяч доларів у рамках схеми, запропонованої знайомим. Під час перевірки він не зміг відповісти на базові питання про свій підрозділ, командира та колег. Крім того, частина, у якій він нібито служив, уже була розформована.

За спробу незаконного перетину кордону на чоловіка склали адміністративний протокол про адміністративні правопорушення. Окрім того, Нацполіція розслідує можливе підроблення документів.

Втратив гроши через «захист банку»

У Вознесенському районі чоловік став жертвою телефонного шахрайства та втратив 300 тисяч гривень.

Як повідомили у поліції, до району управління звернувся потерпілий із заявою про крадіжку коштів. Невідомий, який представився працівником служби безпеки банку, запевнив чоловіка, що його рахунки під загрозою.

Щоб «захистити» заощадження, шахрай порадив встановити спеціальну програму віддаленого доступу на мобільний телефон.

Після виконання інструкцій зловмисника заявник виявив, що з його банківських рахунків зникли всі гроші - як у гривнях, так і в іноземній валюті. Поліція відкрила кримінальне провадження. Винним загрожує до п'яти років позбавлення волі.

Шахрайство з маззю

Мешканка Миколаєва стала жертвою шахрайів і втратила понад 100 тисяч гривень.

70-річна жінка побачила в соцмережі оголошення про продаж лікувальної мазі та зробила замовлення. Після отримання товару її зателефонували невідомі й повідомили, що купівля продукції з Росії є кримінальним

правопорушенням. Щоб уникнути покарання, вони вимагали гроші. Жінка, боячись відповідальності, перевела шахрам понад 103 тисячі гривень.

Шахрам загрожує до трох років обмеження волі. Поліція закликає мешканців бути пильними та не піддаватися на шахрайські схеми.

Поліція розслідує аферу

Жінка отримала повідомлення в месенджері з пропозицією виконувати онлайн-роботу - бронювати готельні номери за власні кошти та отримувати за це відсоток прибутку.

Постраждала перейшла за посиланням і здійснила кілька платежів на суму понад 104 тисячі гривень. Після цього

зв'язок із «роботодавцем» обірвався.

Поліція відкрила кримінальне провадження за статтею «Шахрайство». Правоохоронці попереджають: шахрай часто спочатку виплачують невеликі суми, щоб завоювати довіру, а потім вимагають великі платежі за бронювання чи купівллю товарів і зникають із

грошима.

ПІВДЕННА ПРАВДА

Тел./факс відділу реклами
(Viber, Telegram, WhatsApp)

+380 66 857 25 00, +380 97-452 06 20

Миколаївський хронограф

Історичні події у серпні

20 серпня 1871 року в Миколаєві відкрився морехідний клас - важлива подія в історії морської освіти міста. Тут готували шкіперів каботажного плавання, штурманів далекого плавання, а також корабельних майстрів. До навчання допускали осіб усіх станів і вікових категорій - єдиною умовою було вміння читати й писати. Цей заклад став основою формування професійних морських кадрів для флоту.

20 серпня 1873 року Миколаїв отримав новий поштовх до розвитку - була відкрита залізнична лінія Знаменка - Миколаїв. Ця подія фактично з'єднала місто з усією мережею залізниць імперії, відкривши нові можливості для торгівлі, промисловості та пересування.

23 серпня 1919 року в Миколаєві народився Георгій Миколайович Чернишов (1919-1997) -

видатний учений-кораблебудівник, академік, один із творців атомного підводного флоту. Його внесок у розвиток кораблебудування й наукові дослідження відіграв ключову роль у становленні вітчизняної морської техніки.

25 серпня 1790 року в історії міста відбулася подія символічного значення - на воду було спущено перший корабель, збудований у Миколаєві. Це був 44-гарматний фрегат «Святій Миколай», який став початком великої історії міколаївського суднобудування.

РЕКЛАМА

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ КОТЕЛЬНІ ОКП «МИКОЛАЇВОБЛТЕПЛОЕНЕРГО» ЗА АДРЕСОЮ: М. СНІГУРІВКА, ВУЛ. ЖОВТНЕВА, 1

Обласне комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго» (ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»), код ЄДРПОУ 31319242, має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів діючої котельні за адресою: Миколаївська область, м. Снігурівка, вул. Жовтнева, 1.

Місцезнаходження юридичної особи: 54034, Миколаївська область, Миколаївська МТГ, м. Миколаїв, Інгульський район, вул. Миколаївська, 5-А, тел. +380504934494,

e-mail mote.reception@gmail.com

Котельна призначена для забезпечення тепло-постачання лікувальних корпусів, а також господарських і побутових приміщень Снігурівської районної центральної лікарні. Максимальна потужність котельні становить 1500 кВт. Котельна складається з трьох теплових модулів контейнерного типу. У кожному модулі встановлений котел марки «PetroNick» потужністю 500 кВт. В якості палива використовуються пелети з лушпиння соняшника або пелети з відходів деревини.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» об'єкт не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Основні види та обсяги забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами: Загальні обсяги викидів - 483,286 т/рік, вуглецю оксид - 0,748 т/рік, азоту діоксид - 0,482 т/рік, речовини тверді сусpenдовані - 0,780 т/рік, сірки діоксид - 0,917 т/рік, не-

метанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) - 0,274 т/рік, метан - 0,046 т/рік, вуглецю діоксид - 480,012 т/рік, азоту оксид - 0,027 т/рік.

За результатами розрахунків не спостерігається жодних перевищень, всі нормативи витримані.

Згідно до «Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами» дана котельна не належить до виробництв, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Заходи щодо скорочення викидів не передбачаються, оскільки нема перевищень величин викидів у порівнянні з нормативними величинами.

Пропозиції щодо дозволених викидів повністю відповідають законодавству.

Зір зауважень та пропозицій громадськості щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» проводиться протягом місяця з дати подачі повідомлення в місцеві засоби масової інформації. Зауваження та пропозиції адресувати Управлінню екології та природних ресурсів Миколаївської обласної військової адміністрації за адресою: 54029, м. Миколаїв, пр. Центральний, 16, телефон (0512) 46 04 27, e-mail: ecolog@m.k.gov.ua, ecolog.mk.oda@gmail.com.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАМІР ОТРИМАТИ ДОЗВІЛ НА ВИКИДИ КОТЕЛЬНІ ОКП «МИКОЛАЇВОБЛТЕПЛОЕНЕРГО» ЗА АДРЕСОЮ: М. МИКОЛАЇВ, ВУЛ. КОСМОНАВТІВ, 79/1

Обласне комунальне підприємство «Миколаївоблтеплоенерго» (ОКП «Миколаївоблтеплоенерго»), код ЄДРПОУ 31319242, має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів діючої котельні за адресою: Миколаївська область, м. Миколаїв, вул. Космонавтів, 79/1.

Місцезнаходження юридичної особи: 54034, Миколаївська область, Миколаївська МТГ, м. Миколаїв, Інгульський район, вул. Миколаївська, 5-А, тел. +380504934494, e-mail mote.reception@gmail.com.

Котельна призначена для забезпечення тепло-постачання Миколаївського базового медичного коледжу, який знаходиться за адресою: м. Миколаїв, вул. Космонавтів, 79/1. Максимальна потужність котельні становить 2500 кВт. Котельна складається з п'яти теплових модулів контейнерного типу.

У кожному модулі встановлений котел марки «PetroNick» потужністю 500 кВт. В якості палива використовуються пелети з лушпиння соняшника або пелети з відходів деревини.

Відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» об'єкт не підлягає оцінці впливу на довкілля.

Основні види та обсяги забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, в тому числі:

загальні обсяги викидів - 235,382 т/рік, вуглецю оксид - 0,344 т/рік, азоту діоксид - 0,208 т/рік,

речовини тверді сусpenдовані - 0,352 т/рік, сірки діоксид - 0,549 т/рік, неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС) - 0,140 т/рік, метан - 0,025 т/рік, вуглецю діоксид - 233,750 т/рік, азоту оксид - 0,014 т/рік.

За результатами розрахунків не спостерігається жодних перевищень, всі нормативи витримані.

Згідно до «Інструкції про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами» дана котельна не належить до виробництв, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Заходи щодо скорочення викидів не передбачаються, оскільки нема перевищень величин викидів у порівнянні з нормативними величинами.

Пропозиції щодо дозволених викидів повністю відповідають законодавству.

Зір зауважень та пропозицій громадськості щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря ОКП «Миколаївоблтеплоенерго» проводиться протягом місяця з дати подачі повідомлення в місцеві засоби масової інформації. Зауваження та пропозиції адресувати Управлінню екології та природних ресурсів Миколаївської обласної військової адміністрації за адресою: 54029, м. Миколаїв, пр. Центральний, 16, телефон (0512) 46 04 27, e-mail: ecolog@m.k.gov.ua, ecolog.mk.oda@gmail.com.

Традиції

Календар народних прикмет

19 серпня за новоюліанським календарем вшановується пам'ять мученика Андрія Стратилата

За переказами, погода цього дня завжди повинна бути теплою, хоч і з відчуттям наближення осені. У народі казали: «День спекотний, але дихає осінню».

До цього часу старались завершити всі господарські та торгові справи. Вечорами починалися посиденки - жінки збиралися в домівках (часто - у вдів), де разом шили, пряли, вишивали й обговорювали новини.

За старим календарем 19 серпня - Преображення Господне (Яблучний Спас).

20 серпня - пророка Самуїла

Пророка Самуїла на Русі вважали покровителем чоловіків, тому цього дня вшановували представників сильної статі. День був сприятливим для збору овочів і прибирання в хаті. Вірили: чим нижче жінка нахиляється до землі під час роботи, тим більше здоров'я матиме.

Звертали увагу й на мишей: якщо вони раптом з'являлися в оселі - чекали холодної зими.

21 серпня - апостола Фаддея

Цього дня збиралі яблука - як кажуть, «щоб яблуна відпочила». Якщо врожай припадав на дощ або грозу, фрукти сушили перед збе-

рігнянням, проте витирати не можна було - інакше довго не збережутся.

У північних і центральних регіонах України висаджували молоді яблуні. А ще спостерігали за павутиною: її велика кількість на деревах віщувала потепління.

22 серпня - Агафон-огуменник і лісові духи

У цей день вшановують мучеників Агафоника, Зотіка, Феопрепія, Северіана та інших. День в народі мав особливу містичну силу - за віруванням, саме 22 серпня мож-

на було зустріти лісового духа - лешого.

Щоб захистити господарство, люди одягали тулуз навиворіт, брали кочергу і йшли на сторожу. Жінки пекли пироги й залишали їх на горищі чи за піччю - для духів дому, щоб ті не шкодили господарям.

За павутиною теж спостерігали: якщо вона літає високо - зима буде холодною, низько - теплою.

23 серпня - мученика Луппа Солунського

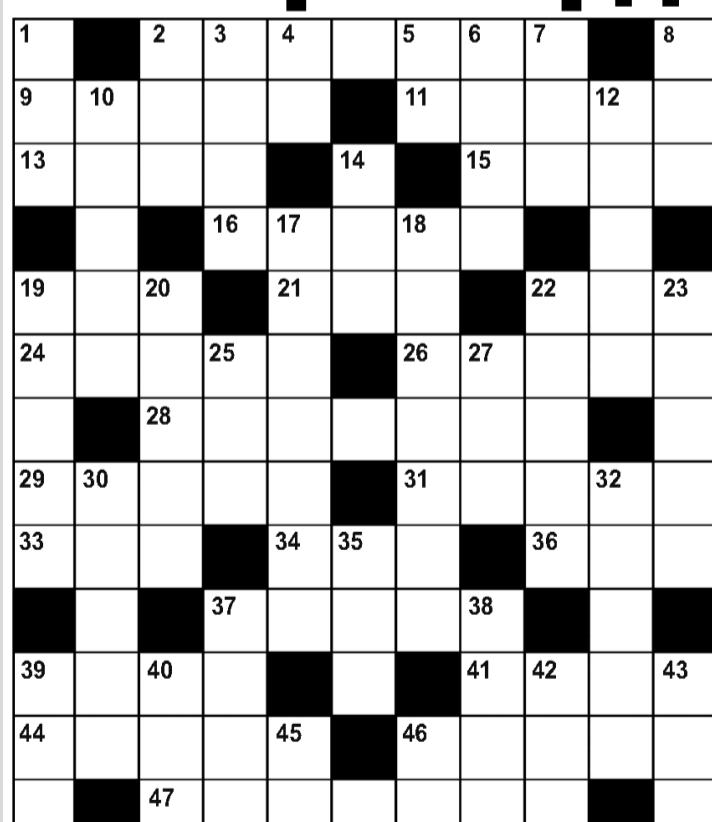
Цей день відзначався першими заморозками. За журавлями визначали, якою буде зима: якщо летять на південь - зима буде рання. Якщо журавлі летять низько - зима буде теплою, високо - очікуй морозів. Летять низько й швидко - скоро буде негода.

24 серпня - Євтихія і обряд на вдачу

Вшановується священномученик Євтихій, учень апостола Іоанна Богослова, а також святий Петро, митрополит Київський. Цього дня проводили спеціальний обряд на успішну зиму.

Зі святою водою йшли в гай, де підбирали 20 опалих листочків. Дома розкладали їх на столі, чекали, поки висохнуть, і при світлі свічок читали особливі слова. Потім листочки розкладали по всьому дому, включно з горищем і підвalem - до кінця осені. Якщо на Євтихія падав дощ - чекали на щедрий урожай наступного року.

У хвилині дозвілля Кросворд

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Друга за величиною і повноводністю ліва притока Дніпра. 2. Гостре респіраторне захворювання. 3. Видовжена вперед передня частина голови деяких тварин. 4. Давньоримська мідна монета. 5. «Добре» у американців. 6. В іудаїзмі — назва першої частини Біблії — П'ятикнижжя Мойсея, а також пергаментний сувій з цим текстом, що зберігається в синагозі. 7. «Циганка ...». 8. Густе, міцне, світле англійське пиво, що виготовляється з ячменю. 10. Ліва притока Дніпра. 12. Спільнота людей (плем'я, народність, нація), що історично склалася та має соціальну цілісність і орієнінальний стереотип поведінки. 14. Японський три-

зуб. 17. Заборонене м'ясо для мусульманина. 18. Городня рослина родини хрестоцвітих, листя якої використовують для виготовлення різних страв. 19. Древо для вампірів. 20. Чоловіче ім'я. 22. Вузький довгастий отвір; щілина. 23. Покриття пляжу. 25. Судновий кухар. 27. Індіанське плем'я. 30. Кліп. 32. Країна в Африці. 35. Ударно-спусковий механізм. 37. «Шкіра» дерева. 38. Корм для корови. 39. Сирія. 40. Геометричне тіло. 42. Один обліт Сонця Землею. 43. Муніципалітет у Франції, у регіоні Центр, департамент Ер і Луар. 45. Децибел. 46. Академія наук.

на було зустріти лісового духа - лешого.

Щоб захистити господарство, люди одягали тулуз навиворіт, брали кочергу і йшли на сторожу. Жінки пекли пироги й залишали їх на горищі чи за піччю - для духів дому, щоб ті не шкодили господарям.

За павутиною теж спостерігали: якщо вона літає високо - зима буде холодною, низько - теплою.

23 серпня - мученика Луппа Солунського

Цей день відзначався першими заморозками. За журавлями визначали, якою буде зима: якщо летять на південь - зима буде рання. Якщо журавлі летять низько - зима буде теплою, високо - очікуй морозів. Летять низько й швидко - скоро буде негода.

24 серпня - Євтихія і обряд на вдачу

Вшановується священномученик Євтихій, учень апостола Іоанна Богослова, а також святий Петро, митрополит Київський. Цього дня проводили спеціальний обряд на успішну зиму.

Зі святою водою йшли в гай, де підбирали 20 опалих листочків. Дома розкладали їх на столі, чекали, поки висохнуть, і при світлі свічок читали особливі слова. Потім листочки розкладали по всьому дому, включно з горищем і підвalem - до кінця осені. Якщо на Євтихія падав дощ - чекали на щедрий урожай наступного року.

Гороскоп

Астропрогноз

з 18 по 24 серпня 2025 р.

КОЗЕРІГ (22.12 - 20.01). У вас хороша інтуїція, швидка реакція, і ви можете скористатися своїм і чужим досвідом. Завжди знайдуться люди, які підтримають вас. Дихайте повними грудьми і вбраїте всі фарби життя.

Сприятливі дні: 21; **несприятливі:** 24.

ВОДОЛІЙ (21.01 - 19.02). Потрібні контакти, підтримка друзів вам забезпеченні, якщо ви діяльні і не витрачаєте часу. Не сумнівайтесь в своїх силах, але й не вживайте їх на шкоду іншим. Цей час перелому у вашому житті.

Сприятливі дні: 22; **несприятливі:** 21.

РИБИ (20.02 - 20.03). Бурхливі події очікуються в особистому житті. Непримиренна позиція і претензії до людей можуть сильно ускладнити навіть перевірені часом відносини. Дорожіть тим, що маєте.

Сприятливі дні: 23; **несприятливі:** 20.

ОВЕН (21.03 - 20.04). Перестаньте боротися за визнання оточуючими ваших старих заслуг, краще націлюйтесь на нові досягнення. Середина тижня - відмінний час для нових ділових знайомств. Не намагайтесь насильно ощасливити близьких.

Сприятливі дні: 20; **несприятливі:** 22.

ТИЛЕЦЬ (21.04 - 21.05). Період апатії залишається у минулому, оточуючі злякаються вашої енергії, з якою ви кинетеся завойовувати світ. Але імпульсивність може вас підвести. У вихідні до вас можуть прийти веселі друзі.

Сприятливі дні: 21, 22; **несприятливі:** 18.

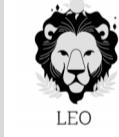
БЛИЗНЮКИ (22.05 - 21.06). Збувається все, про що мрієте: у будь-якому товаристві ви притягаєте погляди протилежної статі, умієте невимушено і легко вести розмову і все встигаєте. Ще трохи розсудливості - і світ біля ваших ніг!

Сприятливі дні: 19, 22; **несприятливі:** 21.

РАК (22.06 - 23.07). Головна формула вашого успіху - уміння спілкуватися з людьми. Обставини на вашому боці. Знайомтесь, обмінюйтесь ідеями, просувайтесь вперед і нічого не бійтесь. Не засиджуйтесь в чотирьох стінах.

Сприятливі дні: 24; **несприятливі:** 20.

ЛЕВ (24.07 - 23.08). Не смікайте долю за хвіст. На перше місце поставте вічні цінності. Перегляньте графік життя, не перенапружуйтесь. Не забувайте говорити «спасибі» долі і близьким людям.

Сприятливі дні: 23; **несприятливі:** 21.

ДІВА (24.08 - 23.09). Настав час штурму нових висот. Не соромтеся блиснути своїми знаннями і уміннями. Уважно прислухайтесь до нових пропозицій, всі починання повинні бути продумані. Ну і близьким теж хочеться вашої уваги.

Сприятливі дні: 22; **несприятливі:** 21.

ТЕРЕЗИ (24.09 - 23.10). Дійте активно, з вогнем, але не крокуйте напролом - і ви досягнете успіху. Не варто витрачати свої сили на те, що показати, що вам все під силу. Домашні завжди зрозуміють і підтримають вас.

Сприятливі дні: 22; **несприятливі:** 19.

СКОРПІОН (24.10 - 22.11). Налаштуйтесь на практичну діяльність і зосердьтесь на результати. Ваші мрії чекають свого втілення. Тримайте себе в руках, якщо не бажаєте мати більше ворогів, ніж друзів.

Сприятливі дні: 22; **несприятливі:** 24.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 - 21.12). У цей період ви ні за що не упустите своєї вигоди. Скрізь вас чекають нові друзі і нові перспективи. Доля обіцяє успіх у сфері роботи, тому про справи не забувайте.

Сприятливі дні: 18, 20; **несприятливі:** 19.

Спортивна орбіта**Миколаївець став чемпіоном Європи з шашок**

Вихованець Миколаївської обласної ДЮСШ «ОШШК» ім. М.В. Шелеста Матвей Колесніков став чемпіоном Європи з шашок-100 у дисципліні білці. Змагання проходили з 1 по 9 серпня у Кьянчано-Терме (Італія). Юний спортсмен продемонстрував блискову гру, набравши 16 очок із 18 можливих.

Окрім перемоги в білці, Матвей гідно виступив і в інших форматах змагань: посів четверте місце в рапіді та п'яте - в класичній грі.

Миколаївська обласна державна адміністрація привітала спортсмена та його тренерів із заслуженим успіхом, наголосивши, що Колесніков достойно представив Миколаївщину на міжнародній арені.

Це досягнення стало черговим підтвердженням високого рівня підготовки шашкістів у регіоні.

Велогонщики здобули 10 медалей

4 серпня в Києві завершився чемпіонат України з велосипедного спорту на відкритому треку серед чоловіків та жінок. Вихованці Миколаївської СДЮСШОР з велоспорту показали високі результати, виборовши загалом 10 нагород.

«3 опото» здобула Єлизавета Козакова. Бронзові медалі отримали Дмитро Качур, Богдан Бориславський, Дмитро Савченко, Ярослава Хміляр, Анастасія Петрук, Юлія Пчелінцева, Ольга Дегтяр, а також Козакова, яка двічі піднімалася на п'єдестал.

Підготували спортсменів досвідчені тренери: Юрій Агарков, Володимир Когут, Олександр Садовський, Володимир Супрун, Станіслав Небаба та Василь Горбачук.

Миколаївські спортсмені вкотре підтвердили свій високий рівень на національній арені.

Виборола «срібло»

Юлія Козуб, представниця Школи вищої спортивної майстерності м. Миколаєва, здобула срібну медаль на чемпіонаті України з легкої атлетики, який проходив 8-10 серпня у Львові. Спортсменка показала результат 4,10 м у стрибках з жердиною, поступившись лише переможниці змагань.

Миколаївська міська рада привітала Юлію з досягненням і подякувала за гідне представлення регіону на національному рівні. Це - чергове підтвердження високого рівня миколаївської школи легкої атлетики.

Прозорий скло-подібний камінь	Верхній одяг	Боксер Мухаммед ...	...	Ейнштейн	"Зіпсований" квадрат	Напій з пінною шапкою	...	Вид гумового взуття
				Сфера товарного обміну				
Ніша для інтимного життя						Великий дерев'яний кухоль		Маріо ... іспанський актор
				Мопед без педалів				
Їдять всі народи		Національний парк у Саудівській Аравії		Напад монголотатар	Збільшення розмірів щитоподібної залози		Різкий вигук з погрозою	
Британський історик, вчений і письменник					Ліквідація будинку			
Заняття режисера	Роздолля для радіохвиль		Повна незалежність	Плямистий хижак				
					Відкриття сейфа без ключів і коду	Дурна жінка		Столиця Туреччини
Повний набір посуду		Обережність у діях						
				Олійний родич капусти		Перший чоловік на землі		Військова траншея
Офіційна валюта Саудівської Аравії		Великий періодичний ринок						
					Частина корпусу гітари			
					Географічна карта			

**ВІДПОВІДІ
НА КРОСВОРД,**
опублікований
на 10-й стор.

ЗА ГОРЗИНТАЛЛЮ: 2. Грамота. 9. Одрис. 11. Козел. 13. Жезл. 15. Рать. 16. Осака. 19. Она. 21. Віа. 22. Шол. 24. Санки. 26. Пепсі. 28. Тонзура. 29. Кроки. 31. Сірко. 33. Аон. 34. Нут. 36. Аок. 37. Касас. 39. Сито. 41. Ірга. 44. Акорд. 46. Аніон. 47. Рабунок.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Сох. 2. Грз. 3. Рило. 4. Ас. 5. Ок. 6. Тора. 7. Аза. 8. Ель. 10. Десна. 12. Етнос. 14. Сай. 17. Свинина. 18. Капуста. 19. Осика. 20. Антон. 22. Шпара. 23. Пісок. 25. Кок. 27. Ері. 30. Ролик. 32. Конго. 35. Усм. 37. Коря. 38. Сіно. 39. Сар. 40. Тор. 42. Рік.

З посмішкою! Анекдоти

Справжній чоловік звертається до лікаря тільки тоді, коли уламок спису в спині починає заважати спати.

Фігня це все. Мужик просто повернеться набік. А до лікаря він звернеться тоді, коли уламок спису в спині почне заважати спати його дружині.

Та я тебе, стерву, нас-крізь бачу!

Вибачте, а можна мені іншого рентгенолога?

Тату, а що таке «фінансовий геній»?

Це така людина, синку, яка примудрюється заробляти гроши швидше, ніж його дружина їх витрачає.

Суддя запитує у потерпілого:— Ви вілізнаєте в обвинуваченому людину, яка викрала ваш автомобіль?

— Після промови адвоката я вже й не впевнений, чи був у мене взагалі коли-небудь автомобіль.

Оголошення: «Посиджу з вашими дітьми на Багамських островах. Недорого».

Прозорий скло-подібний камінь	Верхній одяг	Боксер Мухаммед ...	...	Ейнштейн	"Зіпсований" квадрат	Напій з пінною шапкою	...	Вид гумового взуття
Ніша для інтимного життя	АЛЬКОВ	Мопед без педалів		Сфера товарного обміну	Великий дерев'яний кухоль	Маріо ... іспанський актор		
	ХЛІБНИК	Ліквідація будинку		Плямистий хижак	Відкриття сейфа без ключів і коду	Дурна жінка		Столиця Туреччини
Повний набір посуду	ПОСТАНОВКА	Перший чоловік на землі		Обережність у діях	Відкриття сейфа без ключів і коду	Перший чоловік на землі		
Офіційна валюта Саудівської Аравії	СЕРВІЗ	Олійний родич капусти		Роздолля для радіохвиль	Плямистий хижак	Військова траншея		
	РІЯЛ	Частина корпусу гітари		Повна незалежність	Відкриття сейфа без ключів і коду	Географічна карта		
	ЯРАМОРОК	Географічна карта		Обережність у діях	Відкриття сейфа без ключів і коду			